

El llenguatge

19/V/1938

Preposicions

Una preposició és un mot d'enllaç entre dos termes gramaticals: un, per tant, d'anterior, i un altre de posterior: sala de visites, la vida a muntanya, pa amb tomàquet. Però es pot esdevenir, i de fet s'esdevé sovint, que el terme anterior o bé el posterior sigui format per dos o més mots coordinats: la vida i els costums a muntanya, pa amb tomàquet i pernil.

En alguns casos hom es podria plantejar el problema de la conveniència de consignar la preposició tantes vegades com enllaços estableixi. Si el terme compost és l'anterior és clar que la doble intervenció de la preposició comportaria també un doble esment del terme introduït per ella, cosa que és generalment evitada: la vida a muntanya i els costums a muntanya. Es en l'altre cas en què es podria introduir el segon dels mots coordinats amb la preposició, sense que això comportés cap més alteració. Al costat, doncs, de pa amb tomàquet i pernil podríem dir pa amb tomàquet i amb pernil.

Un criteri flexible, que atengui a la claredat de la frase i a la seva naturalitat, manté en uns casos i omet en d'altres, si ho creu possible, la doble preposició, encara que els elements coordinats siguin posteriors. Els exemples següents pertanyen tots ells a la pàg 117 del Diccionari Fabra (de la 4a edició i posteriors): Relatiu o pertanyent a fantilogia, Tractament de les malalties per revulsió o derivació, Element d'aparença metàl·lica i estructura cristal·lina..., Combinat o preparat amb antimoni, Sentiment de repugnància envers alguna persona o cosa, Oposició d'una llei o regla a una altra llei o regla, Contradicció de termes o d'idees. Com es veu, només en un cas, en el darrer, es repeteix la preposició. En podem concloure, així, que és suprimible i que, mantenir-la, assenyalava, potser, una més gran diferenciació entre els dos termes.

Però talment com s'esdevé amb els verbs, dos noms o dos adjectius poden regir preposicions diferents: no és possible, aleshores, cap construcció sintètica que vulgui evitar una repetició (de la preposició i del terme que introdueix). Al costat, doncs, de Relatiu o pertanyent a l'antimoni llegim, a la mateixa pàgina del Fabra, Natural de les Antilles; pertanyent a les Antilles (i no «Natural i pertanyent a les Antilles»).

Albert Jané